

სახელმწიფო-კერძო პარტნიორობა: არსი, ფორმები და მექანიზმები

წინა პლანზე –
სტუ-ს დოქტორანტი

საერთაშორისო გამოცდილება აჩვენებს, რომ ეფექტური საბაზრო ეკონომიკის განვითარების აუცილებელი პირობა სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოებსა და ბიზნესს შორის აქტიური ურთიერთქმედებაა. ამ ურთიერთქმედებამ თავისი ინსტიტუციონალიზების პროცესში შეიძინა სახელმწიფოსა და კერძო მეწარმეების პარტნიორობის ხასიათი (PublicPrivatePartnership, PPP) და მიიღო სახელმწიფო-კერძო პარტნიორობის სახელწოდება.

სახელმწიფო-კერძო პარტნიორობის არსი. სახელმწიფო-კერძო პარტნიორობის არსის გააზრებისას რამდენიმე მიდგომა გამოიკვეთა. ეკონომიკური მიდგომის ფარგლებში სახელმწიფო-კერძო პარტნიორობას ადარებენ ირიბ პრივატიზებას. საქმე ეხება სახელმწიფოსა და ბიზნესს შორის უფლებამოსილებათა გადანაწილებას იმ სტრატეგიულ დარგებში, რომელთა პრივატიზებაც სხვადასხვა მიზეზების გამო შეუძლებელია (სოციალური სფერო, ტრანსპორტი, დასახლებული პუნქტების კეთილმოწყობა, კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტები და ა.შ.), მაგრამ რომელთა განვითარებისათვის სახელმწიფოს ფული არ გააჩნია.

აღსანიშნავია ისიც, რომ სახელმწიფო-კერძო პარტნიორობის ეფექტურობის მნიშვნელოვანი პირობაა სახელმწიფოს მიერ სამეურნეო აქტიურობის მნიშვნელოვანი დოზის და საკუთრების ზოგიერთი უფლებამოსილების შენარჩუნება. წინააღმდეგ შემთხვევაში სახელმწიფო-კერძო პარტნიორობის მექანიზმების რეალიზებამ შეიძლება მიგვიყვანოს ბიზნესის მიერ პარტნიორობის ობიექტების მთლიან ან ნაწილობრივ პრივატიზებამდე. სახელმწიფოსა და ბიზნესის პარტნიორობის ასეთი გაგების საფუძველი გახდა განვითარებული ეკონომიკის მქონე ქვეყნების გამოცდილება, სადაც კერძო კომპანიებს, რომლებიც სახელმწიფოსთან ერთობლივი პროექტების რეალიზებას ახდენენ, გადაეცათ ფართო უფლებამოსილებანი: ფლობის, ექსპლუატაციის, მშენებლობის, დაფინანსების და ა.შ. საკითხებში.

სახელმწიფო-კერძო პარტნიორობა ასევე განისაზღვრება როგორც პრივატიზაციის პროგრამების სრულფასოვანი ჩანაცვლების სახე, რომელიც საშუალებას იძლევა, ერთი მხრივ, რეალიზებული იქნას კერძოსამეწარმეო ინიციატივის პოტენციალი, მეორე მხრივ შენარჩუნდეს სახელმ-

წიფოს საკონტროლო ფუნქციები ეკონომიკის სოციალურად მნიშვნელოვან სექტორებში. სახელმწიფო არ კარგავს მესაკუთრის უფლებას, ამასთან იზიდავს ბიზნესის რესურსებს პრობლემათა ფართო წრის გადასაჭრელად.

უნდა აღინიშნოს, რომ ბიზნესის მონაწილეობა პროექტების რეალიზებაში მოითხოვს პარტნიორობის, როგორც სახელმწიფოსა და ბიზნესის ურთიერთობის განსაკუთრებული სახის სამართლებრივ განმტკიცებას, რაც იწვევს მნიშვნელოვან ინსტიტუციონალურ ცვლილებებს “ხელისუფლებების ხელის” ურთიერთობათა სისტემის შიგნით, რაც შესაძლებლობას იძლევა გაფართოვდეს მეწარმეთა მონაწილეობა ეკონომიკური, ორგანიზაციული, მმართველობითი და სხვა ფუნქციების შესრულებაში. საქართველო თუკი ამ გზით წავა, მოუწევს სახელმწიფო-კერძო პარტნიორობის მრავალფეროვანი ფორმების ეკონომიკური და სამართლებრივი კვალიფიკაციის ურთულესი პროცესის გაგება. ამასთან, მნიშვნელოვანია იურიდიულად სწორად შეფასდეს სახელმწიფოს როლი არა მხოლოდ როგორც მთავარი მარეგულირებლისა, არამედ როგორც საზოგადოებრივი ინტერესებისა და მოთხოვნილებების წარმომადგენლისა და დამცველისა, ე.ი. ის, რასაც ევროპულ იურიდიულ ტრადიციაში იგულისხმება საჯარო სამართლის, საჯარო ინტერესის, საჯარო სამსახურის, საჯაროსამართლებრივ ქონებრივ ურთიერთობებისა და საჯაროსამართლებრივ საკუთრების სახით.

მეორე მიდგომის თანახმად, რომელიც უკავშირდება სახელმწიფო პოლიტიკასა და მართვას, სახელმწიფო-კერძო პარტნიორობა არის სახელმწიფოსა და ბიზნესის ურთიერთობის საზღვარზე. ამასთან, არ არის არც პრივატიზაციის ინსტიტუტი და არც ნაციონალიზაციის ინსტიტუტი, არამედ არის სახელმწიფოს მიერ საზოგადოების წინაშე არსებული თავისი ვალდებულებების შესრულების ოპტიმიზირების ფორმა. ეს ვალდებულებები კი მდგომარეობს მოსახლეობისათვის საჯარო სიკეთეების შეუფერხებელ მიწოდებაში.

არსებობს ასევე სახელმწიფო-კერძო პარტნიორობის გაფართოებული გაგებაც როგორც ხელისუფლებისა და ბიზნესის კონსტრუქციული

ურთიერთქმედებისა არა მარტო ეკონომიკაში, არამედ პოლიტიკაში, კულტურაში, მეცნიერებაში და ა.შ. ამ შემთხვევაში სახელმწიფოკერძო პარტნიორობა გააზრებულია როგორც სახელმწიფოსა და მეწარმეთა კორპუსის პარტნიორობის ნებისმიერი ფორმა. ამასთან, ხელისუფლებისა და მართვის ორგანოების მიერ უფლებამოსილებათა გადაცემა არ შემოიფარგლება მხოლოდ საკუთრების უფლებებით: აქვე უნდა შევიდეს გადაწყვეტილებათა მიღების ზოგიერთი ფუნქციების დელეგირება ექსპერტიზის, კონსულტირების და ნორმატიულ-სამართლებრივი აქტებისა და მიზნობრივი პროგრამების ერთობლივი შემუშავების დროს.

ზოგადად, სახელმწიფოკერძო პარტნიორობის განსაზღვრებას თუ შეგვეცდებით, ესაა სახელმწიფოსა და ბიზნესის შორის ურთიერთხელსაყრელი საშუალო და გრძელვადიანი თანამშრომლობა, რომელიც სხვადასხვა ფორმით რეალიზდება (დაწყებული სამუშაოების შესრულებაზე კონტრაქტებით, დამთავრებული სახელმწიფოსა და ბიზნესის სასოციალიზაციის კონსულტაციებით) და მიზნად ისახავს პოლიტიკურ და საზოგადოებრივად მნიშვნელოვანი ამოცანების გადაწყვეტას ეროვნულ, რეგიონულ და ადგილობრივ დონეებზე.

სახელმწიფოკერძო პარტნიორობის ფორმები. სახელმწიფოკერძო პარტნიორობის ფორმების კლასიფიცირება სხვადასხვა საფუძველზე შეიძლება მოხდეს, მაგრამ ყველაზე გამოსადეგი კრიტერიუმი მოცემული ანალიზისათვის არის ხელისუფლებისა და ბიზნესის ურთიერთქმედების სფეროების მიხედვით გამიჯვნა. ტრადიციულად განიხილავენ სახელმწიფოკერძო პარტნიორობას ეკონომიკისა და სახელმწიფო მართვის სფეროებში.

მსოფლიო პრაქტიკაში საზოგადოებრივი და კერძო სექტორების ეფექტური ურთიერთქმედების მრავალი მაგალითი არსებობს მსხვილმასშტაბიანი სოციალურეკონომიკური ამოცანების რეალიზების დროს. რაც უფრო მეტ ფუნქციებსა და უფლებამოსილებას იღებს საკუთარ თავზე ერთერთი მხარე, რაც უფრო მეტია მისი მონაწილეობა პროექტის რეალიზებაში, მით უფრო მეტად ურთიერთქმედებების მოცემული მოდელი გვაგონებს პრივატიზაციის ან ნაციონალიზაციის სქემას.

არსებობს პარტნიორობის ისეთი ფორმები, როგორიცაა ურთიერთობა კონტრაქტის საფუძველზე, იჯარის (ლიზინგის) ხელშეკრულება, შეთანხმება პროდუქციის გაყოფის თაობაზე, საინვესტიციო კონტრაქტი, კონცესიები, აქციონირება, კერძო კაპიტალის წილობრივი მონაწილეობა სახელმწიფო საწარმოებში (ერთობლივი საწარმოები).

ბიზნესისა და ხელისუფლების ურთიერთქმედების ტიპების საფუძველზე, გარკვეული პირობითობით შეიძლება გამოიყოს სახელმწიფოკერძო პარტნიორობის სხვადასხვა მოდელები, მოსახერხებელი

თეორიული გააზრებისათვის. პრაქტიკაში პარტნიორობა ერთმანეთში აერთებს რამდენიმე მოდელს. პარტნიორობის თითოეულ საბაზო მოდელს ახასიათებს ორგანიზაციის, დაფინანსების და კოოპერაციის სპეციფიკური თანაფარდობა.

ამ მოდელებიდან ერთერთი აირჩევა იმის მიხედვით, თუ რა სფეროში რეალიზდება შეთანხმება. თუკი პარტნიორობის პროექტების მსოფლიო პრაქტიკას განვიხილავთ, გამოკვეთილია კონკრეტულ დარგებში ამა თუ იმ მოდელის ეფექტურობა.

ოპერატორის მოდელი ფართოდ გავრცელდა ნარჩენების გადამუშავებაში. მას ახასიათებს პასუხისმგებლობის მკაფიო გაყოფა კერძო პარტნიორობასა და სახელმწიფოს შორის სახელმწიფოს მიერ მაკონტროლებელი ფუნქციების შენარჩუნების პირობებში.

კოოპერაციის მოდელი გამოიყენება იქ, სადაც კონკრეტული მომსახურებები არასაკმარისად მკაფიოდაა გამოყოფილი და განსაზღვრული და ამდენად, ძნელია მათი გადატყვევა ისეთ ობიექტებად, რომლებიც გადასახადებით დაიბეგრება. ამ შემთხვევაში პარტნიორობა რეალიზდება სახელმწიფოსა და კერძო ინვესტორის ერთობლივი საპროექტო კომპანიის მეშვეობით.

კონცესიების მოდელი მოქმედებს დარგებში პროექტების რეალიზების ხანგრძლივი ვადით, აგრეთვე იმ შემთხვევებში, როდესაც სახელმწიფოდან კერძო პარტნიორისთვის საკუთრების უფლების გადაცემა გამოირიცხება პოლიტიკური ან სამართლებრივი მიზეზებით.

ხელშეკრულებითი მოდელი გამოიყენება ენერგეტიკაში, რომელშიც ინვესტიციები, პირველ რიგში, მიმართულია მიმდინარე დანახარჯების შემცირებისკენ. ამასთან, ეკონომია ამ შემცირებით არცთუ იშვიათად აჭარბებს საკუთრივ საინვესტიციო დანახარჯებს.

ლიზინგის მოდელი ყველაზე მისაღებია საზოგადოებრივი შენობების მშენებლობისათვის. მსოფლიოში დაგროვილია ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოებისა და კერძო ბიზნესის პარტნიორობის ლიზინგური ფორმების ძალზედ დიდი გამოცდილება.

სახელმწიფოკერძო პარტნიორობის მექანიზმები. იმის მიხედვით, თუ კერძო პარტნიორს რა მოცულობით გადაეცემა საკუთრებაზე უფლებამოსილება, როგორია მხარეთა საინვესტიციო ვალდებულებანი, პარტნიორებს შორის რისკების განაწილების პრინციპები, პასუხისმგებლობა სხვადასხვა სახის სამუშაოს შესრულებაზე, მათ შორის მშენებლობაზე, ექსპლუატაციასა და მართვაზე, გამოიყოფა პარტნიორობის შემდეგი მექანიზმები:

მექანიზმი BOT (Build, Operate, Transfer მშენებლობა ექსპლუატაცია, მართვა გადაცემა).

ეს მექანიზმი ძირითადად კონცესიებში გამოიყენება. ინფრასტრუქტურის ობიექტი იქმნება კონცესიონერის ხარჯზე, რომელიც მშენებლობის დამთავრების შემდეგ იღებს აშენებული ობიექტის ექსპლუატაციის უფლებას იმ ვადის განმავლობაში, რაც საკმარისია ჩადებული სახსრების ამოსაღებად. ამ ვადის გასვლის შემდეგ ობიექტი სახელმწიფოს უბრუნდება. კონცესიონერი იღებს ობიექტის გამოყენების, მაგრამ არა ფლობის უფლებას, შესაკუთრე სახელმწიფო რჩება.

მექანიზმი BOOT (Build, Own, Operate, Transfer მშენებლობა ფლობა – ექსპლუატაცია, მართვა გადაცემა). ამ შემთხვევაში კერძო პარტნიორი იღებს არა მარტო გამოყენების, არამედ ობიექტის ფლობის უფლებამოსილებასაც შეთანხმების ვადის განმავლობაში, რომლის გასვლის შემდეგაც ის გადაეცემა საჯარო ხელისუფლებას. არსებობს ასევე “შებრუნებული” BOOTი, რომლის დროსაც ხელისუფლება აფინანსებს და აშენებს ინფრასტრუქტურის ობიექტს, შემდეგ კი მიანდობს სამართავად კერძო პარტნიორს, რომელსაც უფლება აქვს თანდათანობით გამოისყიდოს მისგან ეს ობიექტი და თავის საკუთრებად აქციოს.

მექანიზმი BTQ (Build, Transfer, Operate მშენებლობა გადაცემა ექსპლუატაცია, მართვა) გულისხმობს საჯარო ხელისუფლებისათვის ობიექტის გადაცემას მშენებლობის დამთავრებისთანავე. სახელმწიფოს მიერ მიღების შემდეგ ის გადაეცემა კერძო პარტნიორს გამოსაყენებლად, მაგრამ ფლობის უფლების გადაცემის გარეშე.

მექანიზმი BOO (Build, Own, Operate მშენებლობა ფლობა – ექსპლუატაცია, მართვა) რეალიზების დროს შექმნილი ობიექტი შეთანხმების ვადის ამოწურვის შემდეგ არ გადაეცემა საჯარო ხელისუფლებას, არამედ რჩება ინვესტორის განკარგულებაში.

მექანიზმი BOMT (Build, Operate, Maintain, Transfer მშენებლობა – ექსპლუატაცია, მართვა მომსახურება გადაცემა) სპეციალური აქცენტი ეკუთვნის კერძო პარტნიორის პასუხისმგებლობაზე მის მიერ აგებული ინფრასტრუქტურის ობიექტების შენახვასა და მიმდინარე რემონტზე.

შეთანხმება DBOOT-ის (Design, Build, Own, Operate, Transfer პროექტირება მშენებლობა ფლობა ექსპლუატაცია, მართვა გადაცემა) თავისებურება მდგომარეობს კერძო პარტნიორის პასუხისმგებლობაში არა მარტო ინფრასტრუქტურის ობიექტის მშენებლობაზე, არამედ პროექტირებაზეც.

DBFO-ის ტიპის შეთანხმების (Design, Build, Finance, Operate პროექტირება მშენებლობა ფინანსირება ექსპლუატაცია, მართვა) შემთხვევაში, გარდა კერძო პარტნიორის პასუხისმგებლობისა პროექტირებაზე, სპეციალურად ხაზი ესმის მის პასუხისმგებლობას ინფრასტრუქტურის ობიექტების მშენებლობის დაფინანსებაზე.

სახელმწიფოკერძო პარტნიორობა პოლიტიკის სფეროში. პოლიტიკის სფეროში სახელმწიფოკერძო პარტნიორობის დახასიათებისას, პირველ რიგში, უნდა შევეხოთ ლობიზმის ინსტიტუციონალიზებულ ფორმებს, რომლებიც გარკვეულ პოზიტიურ პოტენციალს ფლობენ. ის ხელს უწყობს დემოკრატიის პლურალისტური მოდელის და საბაზრო ურთიერთობების ჩამოყალიბებას გარდამავალი პერიოდის საზოგადოებებში. ლობიზმის ინსტიტუციონალურ ჩამოყალიბებას არცთუ მცირე წვლილი შეაქვს სახელმწიფო ხელისუფლებისა და საზოგადოების ეფექტური ურთიერთქმედების უზრუნველყოფაში, როდესაც პოლიტიკური პროცესის დინამიკაზე ზეგავლენას ახდენს სოციალური ჯგუფების სულ უფრო მეტი რაოდენობა. გარდა ამისა, ცივილიზებული ლობიზმი მოწოდებულია გააძლიეროს ხელისუფლების ინსტიტუტების მმართველობითი, გამანაწილებელი და სხვა ფუნქციები.

სახელმწიფოკერძო პარტნიორობის ფორმები პოლიტიკურ სფეროში არის: ხელისუფლებისა და ბიზნესის წარმომადგენლების კონსულტაციები მეწარმეთა ასოციაციების ფარგლებში; სხვადასხვა დონის აღმასრულებელი ხელისუფლების ორგანოების ნორმატიულსამართლებრივი აქტების პროექტების დამოუკიდებელი ექსპერტიზა ეკონომიკისა და სხვა სფეროების ფარგლებში; სახელმწიფო პოლიტიკის ამა თუ იმ მიმართულების რეალიზებასთან დაკავშირებით წინადადებების მომზადება და შეტანა, შიდა ბაზრის დაცვა, ექსპორტიორების სახელმწიფო მხარდაჭერა; ხელისუფლებისა და მეწარმეთა გაერთიანებების, საქონლის მწარმოებელთა დარგობრივი კავშირების ურთიერთქმედების საინფორმაციო უზრუნველყოფა.

უნდა აღინიშნოს, რომ სახელმწიფოკერძო პარტნიორობა არის მსოფლიოს განვითარებული ქვეყნების ეკონომიკური და, ფართოდ რომ ვთქვათ, სახელმწიფო პოლიტიკის ინსტრუმენტი, რომელიც ჩამოყალიბდა, ერთი მხრივ, სახელმწიფოსა და, მეორე მხრივ, სამოქალაქო საზოგადოებისა და მისი ცალკეული კორპორაციების ხანგრძლივი ურთიერთქმედების შედეგად.

დასავლეთის ქვეყნებში მოხერხდა ხელისუფლებისა და ბიზნესის მეტნაკლებად პარიტეტული ურთიერთობების დამყარება, ამ სახის პარტნიორობის რეგლამენტირება და მათი ინსტიტუციონალიზება ურთიერთქმედების სოციალური და პოლიტიკური ნორმების სახით.

პოლიტიკური რეჟიმი/ რომლის ფარგლებშიც ხორციელდება ხელისუფლებისა და ბიზნესის პარტნიორობა, შეიძლება იყოს არა მარტო დემოკრატიული, არამედ ავტორიტარულიც. ამ შემთხვევაში მთავრობისა და კომპანიების კონსტრუქციული ურთიერთობა წარმოიშობა კორ-

პორატივიზმის სისტემაში, რაც ხელს უწყობს ინტერესთა ბალანსის დამყარებას სახელმწიფოსა და პოლიტიკური სისტემის შემქმნელ ჯგუფებს შორის. თუმცა, სწორედ დემოკრატიის, სამართლებრივი სახელმწიფოებრიობის განვითარებული ფორმები იძლევიან შესაძლებლობას აიგოს სახელმწიფოეკერძო პარტნიორული ურთიერთობები, რომელთა დროსაც ხელმძღვანელობენ მხარეთა თანაბარუფლებიანობის, ვადებულებათა აღების ნებაყოფლობის, მათ შესრულებაზე პასუხისმგებლობის, კანონმდებლობის დაცვის, მხარეთა ინტერესებში შემავალ პრობლემათა თავისუფალი განხილვის, პარტნიორების პოზიციების პასუხისმგებლობის პრინციპების საფუძველზე. სახელმწიფო და ბიზნესი დასავლეთში უკვე გახდნენ ისეთი პარტნიორები, რომლებიც არ ხელყოფენ ერთმანეთის ავტონომიურ სფეროებს და ერთმანეთისგან გარკვეულ დამოუკიდებლობას ინარჩუნებენ.

საქართველოში სახელმწიფოეკერძო პარტნიორობის დიდი გამოცდილება, გასაგები მიზეზების გამო, არ არსებობს, თუმცა მისი ცალკეული ფორმები მაინც გამოიყენება. მსოფლიო პრაქტიკაში არსებული მდიდარი შესაძლე-

ბლობების ათვისება კი ნამდვილად წაადგება ჩვენი ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებას და ხელისუფლებასა და ბიზნესს შორის ცივილიზებული ურთიერთობების დამკვიდრებას.

ჩვენს ქვეყანას უახლოეს მომავალში სახელმწიფოეკერძო პარტნიორობის სფეროში სიტუაციის რადიკალურად გაუმჯობესებისათვის მოუწევს დიდი მუშაობა. სახელმწიფოეკერძო პარტნიორობის ფორმებისა და მექანიზმების გამოყენებაში მსოფლიო პრაქტიკისა და საქართველოს სახელმწიფო და ადგილობრივი მმართველობის ორგანოების არასაკმარისი გამოცდილების გათვალისწინებით, საქართველოში საჭირო ხდება საკონცესიო კანონმდებლობის სრულყოფა და საბიუჯეტო შეზღუდვების აღმოფხვრა სახელმწიფოეკერძო პარტნიორობის ფინანსური სქემის მიხედვით. აუცილებელია მართვის ადექვატური სისტემა, მათ შორის ახალი მმართველობითი ორგანოს შექმნა, რომელიც პასუხისმგებელი იქნება სახელმწიფოეკერძო პარტნიორობის განვითარებაზე, შესაბამისი უფლებამოსილებით. გადაუდებელი ამოცანაა აგრეთვე სახელმწიფოეკერძო პარტნიორობის საკითხებზე შესაბამისი კადრების მომზადებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების ახალი სისტემის შექმნა.

ბამოყენებული ლიტერატურა

1. ეკონომიკის ენციკლოპედიური ლექსიკონი /საქართველოს მეცნ. აკად. წევრკორესპონდენტის ავთანდილ სილაგაძის საერთო რედაქციით. თბილისი: საგამომცემლო სახლი „ინოვაცია“, 2005.
2. Варнавский В. Г. Государственночастное партнерство: некоторые вопросы теории и практики /МЭ и МО. М., 2011, №9, с. 4150.
3. PublicPrivate Partnerships – the Government's Approach. L., 2000.
4. Closing thi Infrastructure Gap: The Role of PublicPrivate Partnerships. NY, 2006.
5. User Guidebook on Implementing PublicPrivate Partnerships for transportation Infrastructure Projects in the United States. Wash., 2007.
6. საქართველოს 1994 წლის 28 ოქტომბრის 557II კანონი „მეწარმეთა შესახებ“// www.parliament.ge.
7. საქართველოს 1994 წლის 21 დეკემბრის 616II კანონი „საზღვარგარეთის ქვეყნებისა და კომპანიებისათვის კონცესიების გაცემის წესის შესახებ“// www.parliament.ge.
8. საქართველოს 1997 წლის 30 მაისის 743 II კანონი „სახელმწიფო ქონების პრივატიზების, ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის ქონების პრივატიზებისა და სარგებლობის უფლებით გადაცემის შესახებ“// www.parliament.ge.
9. საქართველოს 2002 წლის 19 ივნისის 1519 II კანონი „საქართველოს ეროვნული საინვესტიციო სააგენტოს შესახებ“// www.parliament.ge.
10. საქართველოს 2007 წლის 3 ივლისის 5175 კანონი „თავისუფალი ინდუსტრიული ზონების შესახებ“// www.parliament.ge.

PUBLIC PRIVATE PARTNERSHIP: THE MEANING, FORMS AND MECHANISMS

NINO VANISHVILI - PhD of GTU

This article is made public private partnership (PublicPrivatePartnership, PPP) is to find out characteristics of the study abroad experience, and Georgia in an attempt to determine the possibilities of its use. In particular, there tanmimdevruladaa discussed the state and the business partnership with such important issues, such as public private partnership concept, public private partnership forms, public private partnership mechanisms, public private partnership policy, public private partnership in the world of experience, state private partnership problems and their solutions in Georgia.